

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

OSNUTEK

***DRŽAVNI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB
VELIKEM POŽARU V NARAVNEM OKOLJU***

VERZIJA: 2.0

	<i>ORGAN</i>	<i>DATUM</i>	<i>PODPIS ODGOVORNE OSEBE</i>
<i>IZDELALA</i>	<i>URSZR</i>		
<i>OBRAVNAVAL</i>	<i>ŠTAB CZ RS</i>		
<i>SPREJELA</i>	<i>Vlada RS</i>		
<i>SKRBNIK</i>	<i>URSZR</i>		

V S E B I N A

1. VELIK POŽAR V NARAVNEM OKOLJU	4
1.1 Uvod	4
1.2 Požarna ogroženost Slovenije	4
1.3 Vrste požarov v naravnem okolju	6
1.4 Vzroki požara v naravnem okolju	7
1.5 Posledice gozdnih požarov	7
1.6 Verjetnost nastanka verižne nesreče	8
1.7 Sklepne ugotovitve	8
2. OBSEG NAČRTOVANJA	10
2.1 Temeljne ravni načrtovanja	10
2.2 Temeljna načela načrtovanja	11
3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	12
3.1 Temeljne podmene	12
3.2 Zamisel izvedbe zaščite in reševanja	13
3.3 Uporaba načrta	15
4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	17
4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz državne pristojnosti	17
4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta	18
4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	19
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	20
5.1 Opazovanje in obveščanje	20
5.1 Opazovanje in obveščanje	20
5.2 Obveščanje javnosti	22
5.3 Obveščanje drugih držav in mednarodnih organizacij	23
5.4 Alarmiranje	23
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	25
6.1 Aktiviranje gasilskih enot in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč	25
6.2 Aktiviranje državnih sil za zaščito, reševanje in pomoč	26
6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	28
6.4 Mednarodno sodelovanje v obmejnem območju	28
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	30
7.1 Organi in njihove naloge	30
7.1.7 Ministrstvo za promet:	33
7.2 Operativno vodenje	35
7.3 Organizacija zvez	36
8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	38
8.1 Ukrepi zaščite in reševanja	38

<i>8. 2 Naloge zaščite in reševanja</i>	<i>39</i>
<i>10. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA</i>	<i>42</i>
<i>10. RAZLAGA OKRAJŠAV</i>	<i>43</i>
<i>11. PRILOGE IN DODATKI</i>	<i>44</i>
<i>11.1 Skupne priloge</i>	<i>44</i>
<i>11.2 Posebne priloge</i>	<i>44</i>
<i>11.3 Skupni dodatki</i>	<i>45</i>
<i>11.4 Posebni dodatki</i>	<i>45</i>

1. VELIK POŽAR V NARAVNEM OKOLJU

Državni načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju verzija 2.0, je nadgradnja Državnega načrta zaščite in reševanja ob velikih požarih v naravi, ki ga je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR) pripravila leta 2004. Izdelan na podlagi zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (UPB, Ur. l. RS, št. 51/06), uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št. 3/02, 17/02 in 17/06), zakonom o gozdovih (Ur.l. RS, št. 30/93, 13/98 Odl.US: U-I-53/95, 24/99 Skl.US: U-I-51/95, 56/99-ZON (31/00 - popr.), 67/02, 110/02-ZGO-1, 112/06 Odl.US: U-I-40/06-10, 115/06), zakonom o varstvu pred požarom (UPB-1, Ur. l. RS, št. 3/07), splošno zakonodajo in izvedbenimi predpisi. V načrtu so upoštevani zaključki analize gašenja požara na Komenskem Krasu julija 2006.

1.1 Uvod

Slovenija je tretja najbolj gozdnata država v Evropi. Gozdovi prekrivajo kar 60 % površine. Podoba gozda in s tem tudi krajine ni odvisna zgolj od gozdnatosti temveč tudi od zgradbe gozda in drevesne sestave. V lesni zalogi slovenskih gozdov predstavljajo iglavci 47 % lesne zaloge in listavci 53 %. Iglavci v lesni zalogi prevladujejo v alpskem svetu, na Krasu in mestoma v predalpskem svetu. Listnati gozdovi pa prevladujejo v nižinskih predelih Slovenije.

1.2 Požarna ogroženost Slovenije

Požarna ogroženost naravnega okolja je odvisna od klimatskih značilnosti področja, vrste tal, vrste in strukture gozda ter ostalega rastišča, količine in vlažnosti goriv ter od bližine potencialnih povzročiteljev požarov.

V Sloveniji so požarno najbolj ogroženi gozdovi na submediteranskem fitoklimatskem območju. Poleg toplega podnebja in neugodne letne razporeditve padavin povečuje požarno ogroženost slovenskega Krasa in Primorja še apnena podlaga, ki ne zadržuje vode. Pogosti močni vetrovi, zlasti v hladni polovici leta burja, še dodatno povečujejo požarno ogroženost. Število gozdnih požarov je odvisno predvsem od podnebnih dejavnikov in nepazljivosti oziroma aktivnosti ljudi.

Obseg gozdnih požarov med letom je odvisen predvsem od podnebnih dejavnikov. V dolgoletnem povprečju sta značilni dve obdobji z nadpovprečnim številom gozdnih požarov. Prvo je v zimskem času od začetka februarja do konca marca, drugo pa je poleti, julija in avgusta. Pogostost gozdnih požarov v Sloveniji se razlikuje po posameznih gozdnogospodarskih območjih. Na prvem mestu je sežansko gozdnogospodarsko območje, ki pokriva Kras, obalni in priobalni del in slovensko Istro. Na njenem področju nastane več kot 50% vseh gozdnih požarov. Razmerja so še drugačna če izračunamo odstotke na površine pogorelega gozda. Tu je sežansko gozdnogospodarsko območje daleč pred vsemi s kar 90% površine vseh pogorelih gozdov.¹

V Sloveniji se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje potencialne požarne ogroženosti. Pri izdelavi ocene potencialne ogroženosti gozdov, ki jo je izdelal Zavod za gozdove Slovenije (ZGS), so bili upoštevani dejavniki znotraj gozda (drevesna sestava, razvojna faza itd) in dejavniki zunaj gozda (temperatura, nadmorska višina itd). Stopnje požarne ogroženosti so:

1. **Zelo velika požarna ogroženost.** V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer stalna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja v gozdu in gozdnemu prostoru ali predstavlja stalno nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

2. **Velika požarna ogroženost.** V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer občasna nevarnost gozdnih požarov pomeni resno grožnjo njihovemu ekološkemu ravnovesju, varnosti ljudi in premoženja v gozdu in gozdnem prostoru ali predstavlja nevarnost za pospeševanje nepovratnih degradacijskih procesov v gozdu in gozdnem prostoru.

3. **Srednja požarna ogroženost.** V to stopnjo se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, kjer nevarnost gozdnih požarov ni stalna ali občasna, predstavlja pa resno grožnjo gozdnim ekosistemom.

4. **Majhna požarna ogroženost.** V to stopnjo ogroženosti se razvrščajo gozdovi oziroma območja gozdov, ki niso razvrščena v nobeno drugo stopnjo.

Potencialna požarna ogroženost gozdov je prikazana na sliki v dodatku, D-800, iz katere je razvidno, da so najbolj ogroženi gozdovi na Krasu in v submediteranskem delu Slovenije (Obalna, Severno Primorska in Notranjska regija).

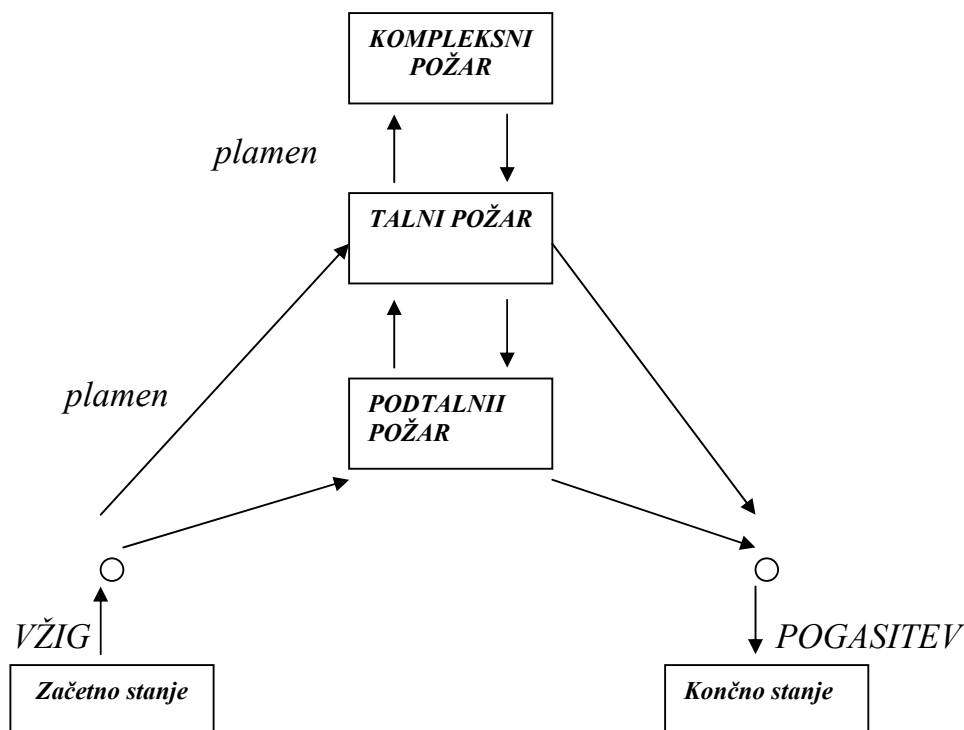
¹ Vir: Jošt Jakša, Zbornik, Nesreče in varstvo pred njimi, Ljubljana, 2002

D - 800 Karta potencialne požarne ogroženosti gozdov v Sloveniji**1.3 Vrste požarov v naravnem okolju**

Glede na mesto gorenja razvrščamo požare v naravnem okolju na podtalne, talne, kompleksne, debelne, kombinirane požare in požarne preskoke in požarne viharje. Značilno zanje je:

- **podtalni požar** se razvije v tleh, bogatih s humusom, predvsem v starih gozdovih, kjer drevesni odpad zelo počasi razpada. Širi se pod tlemi in se lahko pojavi na površini čez daljši čas in povzroči požar na mestu, ki je precej oddaljen od prvotnega požara. Največkrat nastane v primerih ko vročina ali plamen na tleh vžge material pod njim. Tovrstni požar velikokrat nastane v visokogorju zaradi udara strele. Značilno zanj je, da ga je težko odkriti, kontrolirati in da se širi počasi;
- **talni požar** nastane in se širi po tleh, predvsem po travi, listju, mahu in drugih materialih, ki rastejo, so odpadli z dreves oziroma so odloženi (smeti, odpadki...). V večini primerov je povzročitelj človek ali dejavnost v povezavi z njim. Talni požar je lahko kontrolirati in spremljati;
- **kompleksni (vršni, kronski) požar** je požar v vrhovih dreves. Povzroča ga talni požar, udar strele ali iskrenje električnih vodnikov. Pojavlja se v glavnem v poletnem času, ko je v krošnjah dreves prisotna velika koncentracija hlapov eteričnih olj in je zato možen hiter prenos plamena;
- **debelni požar** nastane, če se drevo ob udaru strele vname. Tudi debelni požar se lahko spremeni v drug požar;
- **kombinirani požar**, nastane, ko sta prisotni najmanj dve vrsti požarov. Lahko zajame tudi poslopja in druge objekte;
- **požarni preskok**, prisoten je ob pihanju močnih vetrov, ko veter odnaša večje gorljive dele ali storže, ali ob požaru na strmih terenih. Zato nastajajo nova žarišča, ki so lahko oddaljena tudi do 100 metrov od linije požara,
- **požarni vihar** nastane ob kompleksnem požaru, ko veter zelo hitro prenese plamen na velike razdalje, posebno ob hudi vročini, ko je v zraku v gozdu veliko hlapov eteričnih olj in drugih snovi. Nastane velika vročina, ki povzroči še dodatno gibanje zračnih mas. Kontrola in gašenje takega požara ni mogoča, požar se ustavi oziroma prekine ob spremembi vetrov ali ko naleti na veliko oviro.

Razvojne faze požara v naravnem okolju so prikazane v shemi številka 1.

Shema št. 1: Razvojne faze požara

1.4 Vzroki požara v naravnem okolju

Požar v naravnem okolju lahko povzroči:

- naravni pojavi (strela, statični samovžig in samovžig),
- človek in tehnične naprave (z iskrenjem - vlaki, segrevanjem ali ognjem direktno ali indirektno, odprta kurišča, ki jih razpiha veter, namerni požigi...).

URSZR v sodelovanju z ZGS, vodi statistiko požarov v naravnem okolju in jih analizira tudi glede na povzročitelje. Podatki o vzrokih so razdeljeni na znane in neznan. Kar v 46% vseh požarov v naravnem okolju je vzrok neznan.

1.5 Posledice gozdnih požarov

Posledice gozdnih požarov so odvisne od tipa gozdnega požara, vrste in oblike gozda, časa nastanka in trajanja požara, velikosti pogorele površine in ekološke ranljivosti območja požara.

Najnevarnejši so kompleksni požari, ki prizadenejo drevesa od tal do vrha krošnje. Poleg dreves in lesne mase je pri kompleksnih požarih razvrednoteno in celo uničeno rastišče in večina funkcij gozda. Okrnjene ali onemogočene so ekološke, socialne in gospodarske funkcije gozda. Sestojke, ki jih je poškodoval kompleksni požar, je treba posekati in obnoviti. Obnova je potrebna predvsem zaradi zagotavljanja funkcij gozda, ki naj bi jih ta po požaru ponovno začel opravljati v najkrajšem možnem času. S kasnitvijo pri poseku poškodovanih in odmrlih dreves izgubimo še tisto lesno maso, ki bi jo po požaru lahko koristno uporabili. Nikakor ne smemo podcenjevati nevarnosti in škode, ki jo povzročajo druge vrste gozdnih požarov kot so talni, podtalni in debelni.

1.6 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Požar v naravnem okolju lahko povzroči naslednje verižne nesreče:

- eksplozije neeksploziranih ubojnih sredstev (NUS),
- nastanek ekološke nesreče,
- razširitev požara v naselje,
- razširitev požara na infrastrukturne objekte (daljnovodi, plinovodi, vodna zajetja in črpališča...),
- požar na objektih (stanovanjski, gospodarski, objekti kulturne dediščine),
- prometne nesreče (zaradi širjenja dima, izvajanja intervencije ...).

1.7 Sklepne ugotovitve

Preventiva je najučinkovitejša obramba pred požarom.

Preventivni ukrepi za varstvo pred požarom, ki jih izvajajo lastniki oziroma upravljavci gozda in drugih zemljišč ter lokalne skupnosti so naslednji:

- redno odstranjevanje suhih organskih materialov,
- vzdrževanje prehodnih prevoznih poti,
- čiščenje požarnovarnostnih pasov in gradnja požarnih zidov ob železniških progah, daljnovodih, plinovodih...,
- graditev in vzdrževanje protipožarnih presekov, vodnih zbiralnikov in drugih tehničnih objektov,
- vzdrževanje požarno varnostnih pasov med objekti in gozdom,

- določitev pristajalnih mest za helikopterje in mest za zajemanje vode v prostorskih načrtih lokalnih skupnosti,
- organiziranje požarne straže.

URSZR v sodelovanju z Agencijo RS za okolje (ARSO), Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ter ZGS samostojno ali na predlog občin **ugotavlja in razglašča veliko ali zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja na posameznem območju**. Pri ugotavljanju stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja se upošteva vremenske razmere, podnebne značilnosti, struktura in tip vegetacije naravnega okolja (razvojna faza, vrsta in lega drevesa ter drugih rastlin), vegetacijsko obdobje in ureditev prostora (prometnice, naselja, dostopnost, oskrba z vodo, razgibanost prostora).

Stopnje požarne ogroženosti naravnega okolja so po uredbi o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. l. RS, št. 4/06):

- **zelo velika požarna ogroženost**
- **velika požarna ogroženost**
- **srednja požarna ogroženost**
- **majhna požarna ogroženost,**
- **zelo majhna požarna ogroženost.**

Z razglasitvijo velike in zelo velike požarne ogroženosti morajo lastniki, zakupniki ali drugi uporabniki zemljišč, organizacije, ki gospodarijo s cesto, železnico, elektrogospodarsko ali drugo infrastrukturo v naravnem okolju začeti izvajati posebne ukrepe varstva pred požarom, ki so določeni z uredbo.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

O velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju govorimo, ko sta le ta takega obsega, da je za njuno obvladovanje in nadzor potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva.

Za obvladovanje velikega požara v naravnem okolju je največkrat potrebna gasilska intervencija v kateri sodelujejo poleg gasilskih enot in drugih zmogljivosti občine ali več občin, še gasilske enote sosednjih občin in iz drugih regij.

Za načrtovanje in izvajanje ukrepov varstva pred požarom kot tudi za širše področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so po zakonu odgovorni Vlada Republike Slovenije in župani občin.

Operativno strokovno vodenje gasilskih intervencij je v pristojnosti gasilskih poveljnikov.

Načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju izdelajo:

- država,*
- regije (Obalna, Notranjska, Severno Primorska) in*
- občine v teh regijah.*

Državni načrt zaščite in reševanja se podrobneje razčleni v navedenih regijah. V regijskih načrtih se natančno določi:

- način zagotavljanja in koordinacija logistične podpore gasilske intervencije, potem, ko se aktivira državni načrt. Pri pripravi načrta logistične podpore regija izhaja iz rešitev občinskih načrtov logistične podpore gasilcem ob požaru v naravnem okolju. Načrt določi vrsto, način in izvajalce nalog logistične oskrbe v regiji,*
- način izvajanja varstva pred NUS, potrebna dodatna oprema za varstvo pred NUS,*
- izdelava požarnih presek,*
- način varovanja kulturne dediščine,*
- reševanje iz jam in izvajanje drugih nalog zaščite, reševanja in pomoči.*

Občine v svojih načrtih natančno določijo: način obveščanja in alarmiranja prebivalcev, razpoložljive logistične zmogljivosti, zaščitne ukrepe in naloge (s poudarkom na zagotavljanju nujne medicinske pomoči reševalcem na kraju intervencije) in izvajanje osebne in vzajemne zaščite.

Temeljni načrt je državni načrt.

2.2 Temeljna načela načrtovanja

Zaščita, reševanje in pomoč se ob velikem požaru v naravnem okolju organizira v skladu z načeli, ki jih določa zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob požaru v naravnem okolju se upoštevajo predvsem načela pravice do varstva in pomoči, načelo javnosti, preventive, odgovornosti in postopnosti pri uporabi sil za zaščito, reševanje in pomoč.

3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene

Temeljne podmene državnega načrta zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju so:

- 1. Državni načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju je izdelan za primer velikega in zelo velikega požara v naravnem okolju za najbolj ogrožene regije. To so: Obalna, Severno Primorska in Notranjska regija. Pri pripravi načrtov se upoštevajo naravne značilnosti teh regij.*
- 2. Državni načrt zaščite in reševanja se po potrebi smiselno uporabi tudi v drugih regijah in v visokogorju, ko je po oceni pristojnih organov vodenja, požar v naravnem okolju takega obsega, da je za njegovo obvladovanje potrebna gasilska intervencija, v kateri sodelujejo poleg gasilskih enot občine in regije, še gasilske enote iz drugih občin in iz drugih regij.*
- 3. Varstvo pred požarom v naravnem okolju v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti zagotavljajo: ZGS, kot del javne gozdarske službe, občine in državni organi, lastniki in koncesionarji gozdov, prebivalci prostovoljno organizirani v raznih društvih in drugih nevladnih organizacijah, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanje.*
- 4. Življenje ljudi, njihovo imetje in kulturna dediščina v bližnjih naseljih, je ob velikem požaru v naravnem okolju lahko ogrožena zaradi požara, ki se približuje, velike količine dima in visoke temperature, ki nastaja pri gorenju ter drugih škodljivih posledic požara. Zato so v načrtu predvideni tudi ukrepi za njihovo zaščito.*
- 5. Hitro odkritje požara v naravnem okolju in pravočasno aktiviranje gasilcev in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč pogojuje hitro in uspešno intervencijo preden se požar razširi na veliko površino.*

Pri gašenju požara se izberejo tisti ukrepi zaščite, reševanja in pomoči, ki ob doseganju enakih učinkov najmanj poškodujejo naravno okolje,

pri čemer je treba upoštevati, da ima prednost zaščita in reševanje ljudi ter njihovih življenj.

6. *Ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju je za operativno vodenje aktivnosti gašenja požara odgovoren vodja intervencije iz vrst gasilcev, ki sodeluje pri gašenju požara. Za izvajanje drugih nalog zaščite, reševanja in pomoči in koordinacijo pomoči (logistična oskrba, pomoč SV, NUS, evakuacija) pa so odgovorni poveljniki CZ občin, regij oziroma poveljnik CZ RS (odvisno od velikosti požara).*
7. *Organi, pristojni za izdelavo načrtov zaščite in reševanja na lokalni in regijski ravni zagotovijo, da so prebivalci, ki živijo na območjih ogroženih zaradi požara v naravnem okolju pravočasno in objektivno obveščeni o nevarnostih nastanka požara v naravnem okolju, možnih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic požara v naravnem okolju ter o ravnanju prebivalcev ob pojavu požara v naravnem okolju.*

3.2 Zamisel izvedbe zaščite in reševanja

Koncept odziva ob požaru v naravnem okolju temelji na pričakovanih posledicah, ki jih povzroči požar v naravnem okolju in sicer:

1. MAJHEN POŽAR – ogenj gori na površini z manjšim do srednjim plamenom, pri tem zgori nekaj kompleksnega organskega goriva. Kontrola požara ni težka, požar se pogasi z manjšimi do srednje velikimi naperi

Praviloma je to požar do 50 ha površine.

Požar gasijo razpoložljive gasilske enote lokalnih skupnosti v sodelovanju z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč.

2. SREDNJE VELIK POŽAR - ogenj gori na površini s srednjim plamenom, pri tem zgori nekaj kompaktnega organskega goriva Kontrola požara ni težka, požar se pogasi s srednje velikimi naperi.

Praviloma je to požar nad 50 do 100 ha površine.

Požar gasijo razpoložljive gasilske enote lokalnih skupnosti v sodelovanju z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč.

3. VELIK POŽAR - v požaru zgori veliko organskega goriva, kontrola požara je težka, za gašenje požara je potrebno vložiti velike napore in veliko sredstev. Požar lahko ogroža ali zajame naselja na tem območju, pride lahko do prekinitev komunikacij, motena je lahko oskrba z električno energijo, plinom in vodo.

Praviloma je to požar, ki zajame od 100 do 600 ha površine ali dva ali več istočasnih požarov, ki zajemajo 50 do 100 ha površine in so pri gašenju požara že uporabljene vse razpoložljive lokalne gasilske enote. Sem sodi tudi požar v visokogorju.

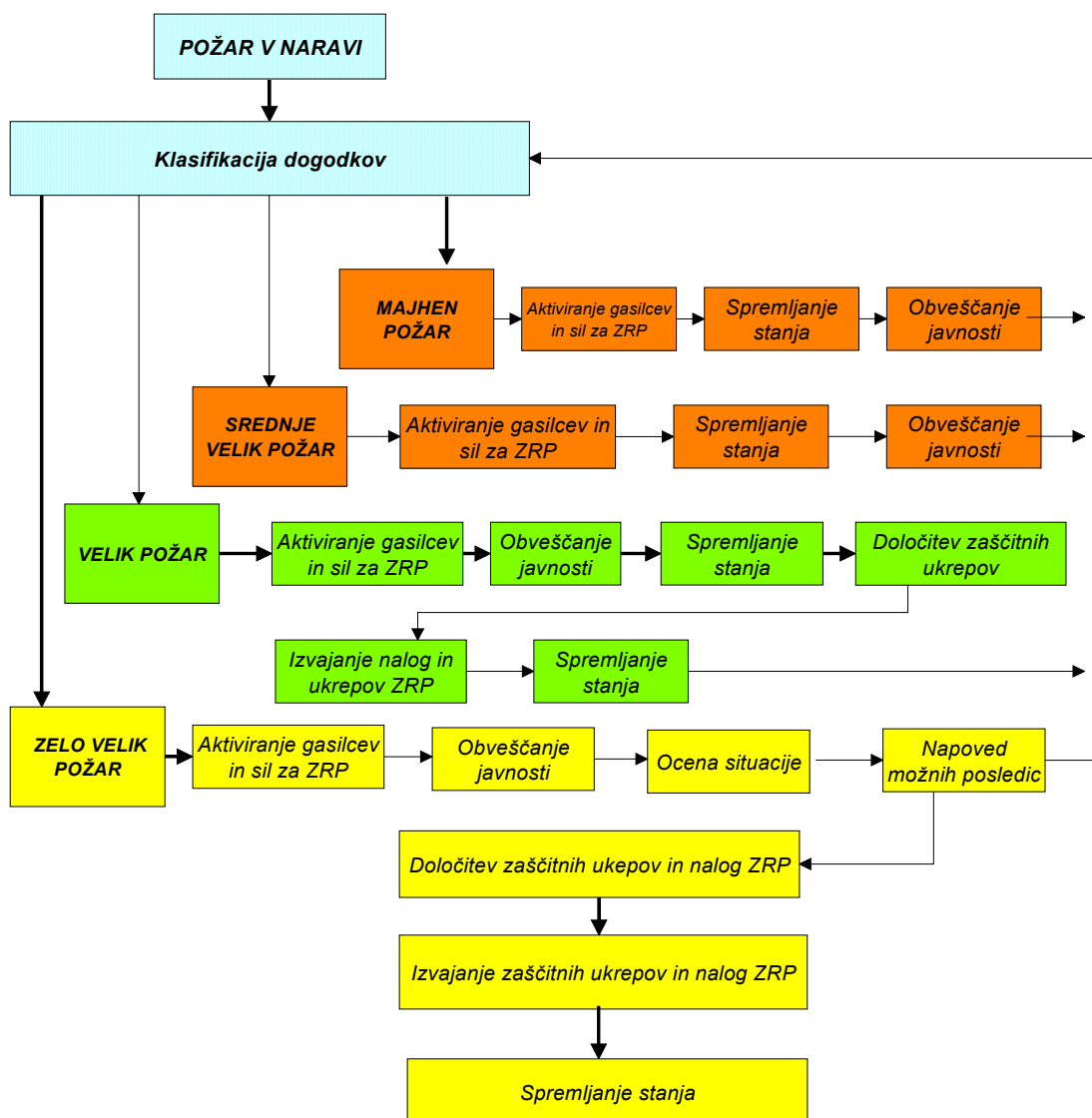
Požar gasijo gasilske enote iz Obalne, Notranjske in Severno Primorske regije v sodelovanju z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč. Glede na razmere, oceno vodje intervencije in napoved razvoja dogodkov, trajanje požara, se lahko v gašenje velikega požara vključijo tudi gasilske enote in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč iz drugih regij.

4. ZELO VELIK POŽAR - v požaru zgori zelo veliko organskega goriva, ogenj zajame srednje in debelo gorivo. Požar se razširi tudi na normalno vlažna območja. Kontrola požara je izjemno težka, za gašenje požara je potrebno vložiti izredno velike napore in angažirati vsa razpoložljiva sredstva. Požar lahko ogroža ali zajame naselja na tem območju, pride lahko do prekinitev komunikacij in motena je lahko oskrba z električno energijo, plinom in vodo.

Praviloma je to požar, ki zajame nad 600 ha površine.

Požar gasijo gasilske enote iz več regij v sodelovanju z drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč.

3.2.1 Koncept odziva

3.3 Uporaba načrta

Državni načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju se aktivira, ko pride do velikega ali do zelo velikega požara v naravnem okolju.

Odločitev o aktiviranju državnega načrta sprejme poveljnik CZ RS.

D - 805 Vzorec sklepa o aktiviranju Državnega načrta ob velikem požaru v naravnem okolju

4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz državne pristojnosti

4.1.1 Državni organi

- *Vlada Republike Slovenije,*
- *Ministrstvo za obrambo,*
- *Ministrstvo za notranje zadeve,*
- *Ministrstvo za zdravje,*
- *Ministrstvo za promet,*
- *Ministrstvo za finance,*
- *Ministrstvo za gospodarstvo,*
- *Ministrstvo za okolje in prostor,*
- *Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,*
- *Ministrstvo za kulturo,*
- *Urad Vlade RS za komuniciranje.*

4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč

- *Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč:*
 - *gasilci,*
 - *gorska reševalna služba,*
 - *jamarska reševalna služba.*

- *Organi Civilne zaščite (CZ):*
 - *poveljnik CZ RS,*
 - *namestnik poveljnika CZ RS,*
 - *Štab CZ RS,*
 - *poveljniki CZ regij (za Obalno, za Notranjsko, za Severno Primorsko),*
 - *namestniki poveljnikov CZ regiji (za Obalno, Notranjsko in Severno Primorsko regijo),*
 - *štabi CZ regij (za Obalno, za Notranjsko in Severno Primorsko).*

P - 1	<i>Podatki o poveljniku CZ RS, namestniku poveljnika CZ RS in članih Štaba CZ RS</i>
P - 2	<i>Podatki o poveljnikih, namestnikih poveljnikov in članih štabov CZ regij</i>

- *Enote in službe CZ:*
 - državna enota za hitre intervencije,
 - tehnične reševalne enote,
 - enote za varstvo pred NUS,
 - logistični centri.

<i>P - 3</i>	<i>Organizacija državne enote za hitre intervencije</i>
<i>P - 5</i>	<i>Pregled regijskih tehnično-reševalnih enot CZ</i>
<i>P - 7</i>	<i>Pregled poklicnih in prostovoljnih gasilskih enot po ogroženih regijah</i>
<i>P - 8</i>	<i>Pregled gasilskih enot širšega pomena</i>

<i>P - 805</i>	<i>Pregled sil po gasilskih regijah in zvezah, ki so predvidene za pomoč pri gašenju požara v naravnem okolju na Krasu</i>
<i>P - 800</i>	<i>Pregled enot za NUS</i>

- *Javne službe:*
 - upravljavci železniške infrastrukture (Slovenske železnice),
 - ZGS,
 - gozdarska podjetja,
 - vodovodne organizacije,
 - elektro - distribucijska podjetja,
 - cestna podjetja.
- *Zmožljivosti Slovenske vojske in Policije:*
 - 15. Helikopterski bataljon, 72. Brigada/14.Inženirski bataljon, Poveljstvo za podporo
 - Letalska policijska enota, policijske uprave in policijske postaje.

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje načrta so pomembna:

- zaščitna in reševalna oprema ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva),
- materialna sredstva za zaščito, reševanje in pomoč z državnih rezerv zlasti za varstvo pred požarom.

<i>P - 10</i>	<i>Pregled potrebne zaščitne in reševalne opreme ter orodja</i>
<i>P - 11</i>	<i>Pregled materialnih sredstev zaščito, reševanje in pomoč iz državnih rezerv (varstvo pred požarom)</i>

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

4.3.1 Finančna sredstva se načrtujejo za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč),
- stroški delovanja gasilskih enot, ko delujejo izven matične lokalne skupnosti,
- stroški dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme,
- stroški specialne opreme za gašenje ob požaru v naravnem okolju (za tiste gasilske enote, ki so po načrtu GZS predvidene za pomoč pri gašenju velikega in zelo velikega požara v naravnem okolju na zahodnem delu države),
- stroški usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (stroške letalskega goriva, prevozne stroške, storitve, ...).

<i>D - 1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta</i>
--

4.3.2 Zagotavljanje finančnih sredstev

Vlada RS zagotavlja finančna sredstva za povračilo stroškov iz točke 4.3.1, ko je aktiviran državni načrt.

5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje in obveščanje

5.1 Opazovanje in obveščanje

Vsakdo, ki opazi ali izve za požar v naravnem okolju, mora o tem takoj obvestiti pristojni center za obveščanje na telefonsko številko 112.

Občine morajo ob razglašeni veliki in zelo veliki požarni ogroženosti na svojem območju organizirati opazovanje in obveščanje o nevarnosti požarov.

Pri tem sodelujejo ReCO, kontrola zračnega prometa, lastniki oziroma upravljavci gozdov in drugih zemljišč, inšpektorji varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, kmetijski in gozdarski inšpektorji, delavci ZGS, kmetje, gasilci, policija in pripadniki Civilne zaščite.

V sistem opazovanja in obveščanja se ob povečani požarni ogroženosti vključijo tudi letalci v letalskih klubih, radioamaterji in lastniki posameznih CB-postaj ter druga društva in posamezniki. V ReCO Postojna se uvede dežurstvo za spremljanje monitorja Video Kras.

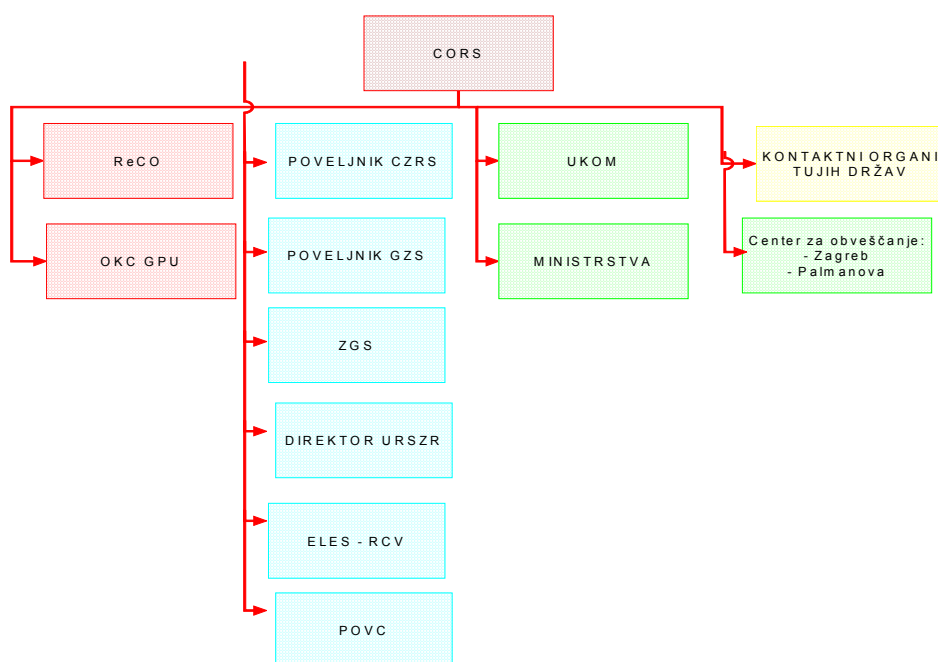
Koordinacijo letalskih opazovalnih preletov izvaja Uprava RS za zaščito in reševanje, preko ReCO Koper, Nova Gorica, Postojna in Ljubljana. Aeroklubi Ajdovščina, Bovec, Portorož, Postojna, Divača, Slovenj Gradec in Zagorje opravljajo letalske opazovalne prelete ob povečani stopnji požarne ogroženosti. Preleti se izvajajo nad požarno ogroženimi območji, v skladu z letnim programom dela oziroma po navodilih ReCO ali štaba CZ. Izvajajo se tako, da je zagotovljen celovit nadzor požarno ogroženega območja.

D – 801 Karta con za letalske opazovalne prelete, v času povečane požarne ogroženosti

5.1.1 Obveščanje pristojnih organov in služb

Ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju CORS, potem, ko prejme obvestilo od ReCO na območju požara ali, ko poveljnik CZ RS aktivira državni načrt, obvesti:

- *ReCO (sosednjih regij),*
- *poveljnika CZ RS,*
- *poveljnika Gasilske zveze Slovenije(GZS),*
- *pristojnega delavca ZGS*
- *generalnega direktorja URSZR,*
- *Poveljniški center (POVC),*
- *OKC GPU,*
- *Urad vlade za komuniciranje (UKOM),*
- *Osebe predvidene za sprejem obvestila o nesreči na ministrstvih in vladnih službah,*
- *ELES – republiški center vodenja (RCV)*
- *centra za obveščanje v Palmanovi in Zagrebu*
- *kontaktne organe tujih držav.*

Slika 1. Shema obveščanja pristojnih organov ob velikem požaru v naravnem okolju

D - 2 Načrt delovanja CORS

Za sprotno obveščanje vlade, ministrstev, in drugih državnih organov ter služb, občin in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na območju nesreče, sprejetih ukrepih in poteku zaščite in reševanja, skrbi URSZR Ministrstva za obrambo, ki s tem namenom v sodelovanju z ministrstvi, drugimi državnimi organi, *javnimi zavodi* in nevladnimi organizacijami:

- pripravlja informativni bilten,
- pripravlja in objavlja informacije na Teletekstu TV Slovenija,
- pripravlja in objavlja informacije na internetu,
- pripravlja občasne širše pisne informacije.

5.2 Obveščanje javnosti

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz državne pristojnosti so odgovorni Vlada Republike Slovenije, ministrstva in drugi državni organi, v skladu s svojimi pristojnostmi. Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje Urad Vlade RS za komuniciranje (UKOM). S tem namenom UKOM v sodelovanju z ministrstvi, Štabom CZ RS in drugimi državnimi organi, v primeru izvajanja nalog zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravi, po potrebi:

- *organizira in vodi novinarske konference,*
- *pripravlja skupna sporočila za javnost,*
- *navezuje stike z redakcijami tujih medijev in novinarji, akreditiranimi v Sloveniji, ter skrbi, da imajo na razpolago informativna in druga gradiva, in da so jim dostopni informacijski viri,*
- *spremlja poročanje domačih in tujih medijev ter pripravlja izbore prispevkov, objavljenih v njih (t.i.klipinge).*

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka prek medijev, ki so po zakonu o medijih (ZMED – UPBI, URL št. 110/06) dolžni na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujna sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih so za takojšnje posredovanje sporočil za javnost državnih organov še posebej odgovorni:

- *Radio Slovenija - I. in II. program*
- *Televizija Slovenija – I. in I.I program in*
- *Slovenska tiskovna agencija (STA).*

5.2.1 Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalcev na prizadetem območju so odgovorne občine, ki načine in oblike obveščanja o stanju na prizadetem območju določijo v načrtih zaščite in reševanja in z njimi seznanijo prebivalce. Prebivalce o izvajanju zaščitnih ukrepov obveščajo preko lokalnih radijskih postaj.

5.3 Obveščanje drugih držav in mednarodnih organizacij

URSZR je pristojna za obveščanje na podlagi:

- dvostranskih in večstranskih sporazumov o sodelovanju pri varstvu pred naravnimi in civilizacijskimi nesrečami, v katerih je opredeljen tudi način obveščanja o nevarnostih in posledicah nesreč,
- sklenjenih protokolov o medsebojnem obveščanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, ki vključujejo tudi požar v naravnem okolju.

O zelo velikem požaru v naravnem okolju URSZR obvešča tudi Center za spremljanje in obveščanje (EU – MIC).

Ministrstvo za zunanje zadeve obvešča diplomatska predstavništva drugih držav v Sloveniji, diplomatska predstavništva Slovenije v tujini ter mednarodne organizacije.

P - 12	Seznam oseb, ki se jih obvešča ob nesreči
P - 13	Telefonska številka, na kateri lahko državljani dobijo informacije o nesreči
P - 14	Seznam prejemnikov informativnega biltena URSZR
P - 16	Seznam osrednjih in lokalnih medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvajanju zaščitnih ukrepov
P - 17	Seznam kontaktnih organov drugih držav in mednarodnih organizacij, seznam kontaktnih organov v obmejnih območjih

D - 5	Obrazci za obveščanje drugih držav in mednarodnih organizacij
--------------	--

5.4 Alarmiranje

V primeru, da se požar nevarno približuje naselju in je potrebno takoj začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov se ogrožene prebivalce opozori na nevarnost z alarmiranjem.

Alarmiranje izvede ReCO na zahtevo vodje intervencije, poveljnika CZ občine oziroma župana.

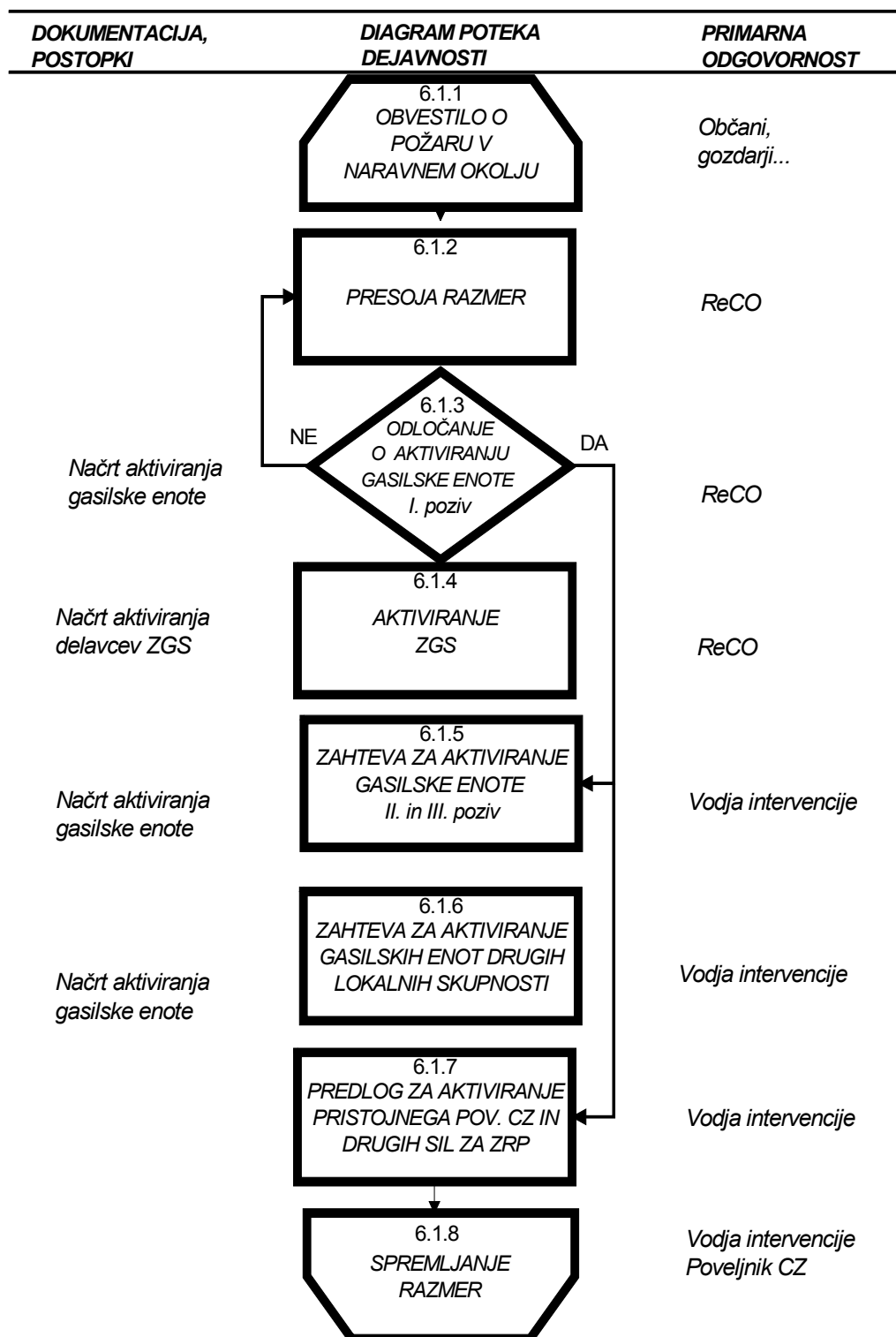
ReCO, ki je sprožil sirene, mora takoj po znakih »opozorilo na nevarnost« ali »neposredna nevarnost« posredovati obvestilo po radiu, televiziji oziroma na drug predviden način, o vrsti nevarnosti in posredovati napotke za ravnanje. Podrobneje se postopek alarmiranja načrtuje v občinskih

načrtih zaščite in reševanja. V regijskih načrtih se načrtuje postopek alarmiranja, kadar se požar pojavi v dveh ali več občinah oziroma na meji dveh ali več regij.

Postopki glede proženja siren, priprave in posredovanja informacij o nevarnosti (po proženju siren) in o napotki za osebno in vzajemno zaščito pa se predvidijo v navodilu za delo v centrih za obveščanje.

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 Aktiviranje gasilskih enot in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč

Aktiviranje gasilskih enot in delavcev ZGS ob požaru v naravnem okolju izvajajo ReCO po načrtih aktiviranja. Izdelajo jih pristojne gasilske zveze in ZGS, v njih pa opredelijo načine in postopke za aktiviranje posameznih operativnih sestavov iz območij, ki jih omenjeni načrt zajema. Kadar gre gasilska ali druga enota na intervencijo zaradi požara v naravnem okolju ali druge nesreče, mora vodja gasilske enote o tem obvestiti pristojni ReCO.

Ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju se na zahtevo vodje intervencije aktivirajo enote iz sosednjih regij, ki so predvidene za pomoč ob požaru v naravnem okolju. Aktivira se poveljnik GZS, ki koordinira pomoč gasilskih enot iz drugih občin in regij. Enote aktivira pristojni ReCO. V načrtu aktiviranja gasilskih enot iz drugih regij za gašenje požara v naravnem okolju se gasilske enote lahko aktivirajo tako, da se aktivira:

- gasilce, ki nimajo obveznosti (delovnih) in so vključeni v načrt za pomoč pri gašenju požarov na Krasu,*
- gasilce, ki pripadajo določeni gasilski enoti vključeni v načrt za pomoč pri gašenju požarov na Krasu.*

Pri tem se mora zagotoviti, da v občini, na katero se odločitev nanaša, ostanejo gasilske enote v takem obsegu, ki zagotavlja nujno intervencijsko pripravljenost v občini.

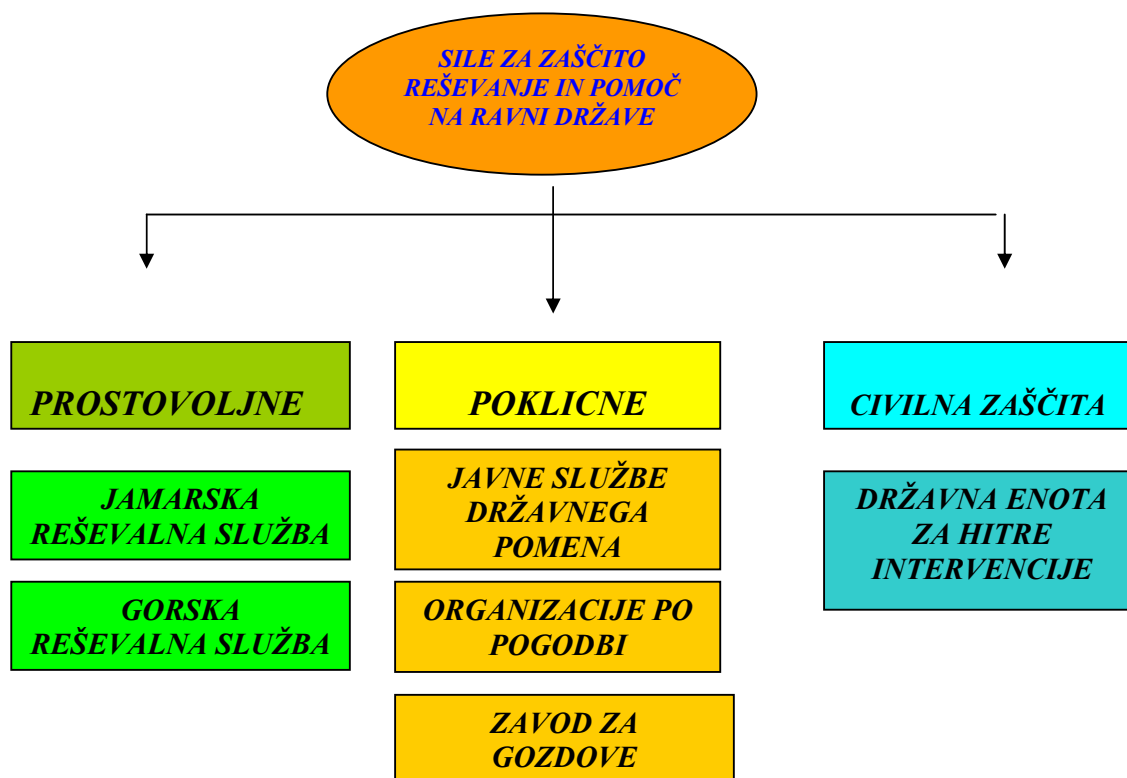
Ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju se aktivirajo tudi poveljnik CZ regije, potrebne regijske enote CZ in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki zagotavljajo logistično podporo intervenciji in opravljajo druge naloge, glede na potrebe.

Poveljnik CZ RS na podlagi stanja, zahtev prizadetih regij in ocene razvoja razmer (širjenje požara) sprejme odločitev o aktiviranju državnega načrta, aktiviranju poveljnikov CZ regij ter članov Štaba CZ RS v operativni sestavi.

CORS na zahtevo vodje intervencije aktivira helikopterje Slovenske vojske in helikopterje policije z ustrezno opremo. CORS posreduje tudi zahtevo po aktiviranju drugih enot SV, ki se vključijo v gašenje požarov v naravnem okolju.

6.2 Aktiviranje državnih sil za zaščito, reševanje in pomoč

O aktiviranju in pripravljenosti CZ in drugih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč iz državne pristojnosti na podlagi zahtev vodje intervencije oziroma poveljnika CZ regije, odloča poveljnik CZ RS.

Shema 2 : Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč na državni ravni

Aktivirane gasilske in druge enote se napotijo na sprejemno mesto, ki ga določi vodja intervencije oziroma operativno vodstvo za vodenje intervencij v zahodnem delu Slovenije.

D - 6 Načrt delovanja enote za hitre intervencije

D - 7 Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Materialna pomoč države ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju lahko obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na prizadetem območju ni mogoče dobiti (specialna gasilska oprema, gasilna sredstva, gradbena mehanizacija, električni agregati, stroji in oprema za delo v gozdu in podobno),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi, kompleti za prvo pomoč gasilcem,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev ljudi,
- pomoč v finančnih sredstvih.

P - 801 Seznam potrebne opreme po občinskih poveljstvih in poveljstvih gasilskih zvez za gašenje požarov v naravnem okolju

O uporabi materialnih sredstev iz državnih rezerv za pomoč prizadetim ob velikem požaru v naravnem okolju odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ RS ali njegov namestnik.

6.4 Mednarodno sodelovanje v obmejnem območju

Ob velikem požaru v naravnem okolju s čezmejnimi vplivi poteka sodelovanje s Hrvaško na podlagi meddržavnega sporazuma o medsebojnem sodelovanju pri naravnih in drugih nesrečah. Z Republiko Italijo je bil januarja 2006 podpisan Protokol o čezmejnem sodelovanju med URSZR MO in Civilno zaščito Avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine Republike Italije pri napovedovanju, preprečevanju in vzajemni pomoči v primeru naravnih in drugih nesreč.

Medsebojna obvestila o požaru morajo vsebovati podatke o:

- kraju in času,
- obsegu in posledicah,
- sprejetih zaščitnih ukrepov za zmanjšanje in odpravo posledic požara.

Podatke in prošnjo za pomoč si državi posredujeta na predpisanih obrazcih. Pomoč v silah in sredstvih druge države, ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju, nudijo na podlagi pisnega zaprosila poveljnika CZ RS

P - 19 Seznam predvidenih potreb po mednarodni pomoči

P - 20 Seznam regijskih logističnih centrov, predvidenih za sprejem mednarodne pomoči, v ogroženih regijah

*D - 9 Vzorec prošnje za mednarodno pomoč (Obrazec št. 1/ Priloge 2
Protokola)*

D - 12 Postopki za sprejem mednarodne pomoči

D – 802 Protokol o čezmejnem sodelovanju med Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje Ministrstva za obrambo Republike Slovenije in Civilno zaščito Avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine Republike Italije pri napovedovanju, preprečevanju in vzajemni pomoči v primeru naravnih in drugih nesreč

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Po tem zakonu se varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizira in izvaja kot enoten sistem na lokalni, regionalni in državni ravni.

Posamezni državni organi imajo naslednje pristojnosti oziroma izvajajo naslednje naloge:

7.1.1 Vlada RS:

- *usmerja in usklajuje izvajanje zaščite, reševanje in pomoči ter odpravljanje posledic velikega in zelo velikega požara v naravnem okolju,*
- *ureja mednarodno sodelovanje ob gašenju velikega in zelo velikega požara v naravnem okolju,*
- *odloča o uporabi sredstev proračuna RS za pokrivanje stroškov zaščitnih in reševalnih akcij državnih sil,*
- *opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.*

7.1.2 Poveljnik Civilne zaščite RS:

- *na podlagi zahtev po pomoči vodje intervencije in poveljnikov CZ regij, obsega požara v naravi, ocene širjenja požara, potrebi po vključevanju državnih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč odloči o aktiviranju državnih sil in sredstev,*
- *operativno-strokovno vodi dejavnost CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz državne pristojnosti,*
- *usklajuje operativne ukrepe ministrstev in drugih državnih organov,*
- *operativno ureja pomoč drugih držav in mednarodnih organizacij v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč,*
- *obvešča Vlado RS o posledicah in stanju na območju, ki ga je zajel požar ter daje vladi mnenja in predloge v zvezi z zaščito, reševanjem, pomočjo ter odpravljanjem posledic požara v naravnem okolju,*
- *vodi pripravo končnega poročila o požaru v naravnem okolju in ga predlaga v sprejem vladi,*
- *opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.*

7.1.3 Ministrstvo za obrambo

Uprava RS za zaščito in reševanje:

- *opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti,*
- *organizira komunikacijski sistem za delovanje državnih sil za zaščito, reševanje in pomoč,*
- *zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na državni ravni,*
- *zagotavlja pogoje za delo poveljnika in Štaba CZ RS,*
- *zagotavlja logistično podporo pri delovanju državnih sil za zaščito, reševanje in pomoč,*
- *obvešča tuje države na podlagi sprejetih dvostranskih in večstranskih sporazumov oziroma drugih aktov,*
- *v sodelovanju z ARSO, MKGP ter ZGS ali na predlog občine ugotavlja in razglašča veliko in zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja,*
- *koordinira izklapljanje daljnovodov in druge infrastrukture,*
- *ob vsakem razglasu povečane požarne ogroženosti zagotovi koordinacijo aktivnosti letalskih klubov, ki so zadolženi za spremljanje in obveščanje o požaru na ogroženih območjih,*
- *preko ReCO zagotovi dosegljivost predstavnikov ZGS na ogroženih območjih,*
- *organizira in skrbi za izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požarom,*
- *opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.*

D – 13 Načrt dejavnosti URSZR

Slovenska vojska:

- *organizira zaščito in reševanje pripadnikov SV ter sredstev, s katerimi upravlja,*
- *usklajuje sodelovanje enot in služb SV pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči (gašenje požarov iz zraka, evakuacija ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin, prevoz človekoljubne pomoči, pomoč pri oskrbi s hrano, vodo),*
- *zagotavlja uporabo materialnih sredstev SV za zaščito, reševanje in pomoč,*
- *opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.*

D – 14 Načrt dejavnosti Slovenske vojske
--

7.1.4 Gasilska zveza Slovenije:

- oblikuje dve operativni poveljstvi za vodenje intervencij ob velikem in zelo velikem požaru na zahodnem delu Slovenije,
- določi strukturo sprejemnega mesta in zagotovi, da se določi prostor sprejemnega mesta v vsaki lokalni skupnosti v Obalni, Severno Primorski in Notranjski regiji,
- povezuje gasilstvo v sistem zaščite in reševanja ter opravlja splošne in določene naloge zaščite in reševanja v skladu z veljavnimi predpisi,
- izdeluje ustrezne strokovne tehnične usmeritve ter organizacijska navodila svojim članicam, organizira izdelavo načrtov aktiviranja, vodi gasilce ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju,
- organizira permanentno usposabljanje za požare v naravnem okolju,
- skrbi za tipizacijo gasilske opreme za potrebe gašenja požara v naravnem okolju,
- zagotovi načrtno uporabo zmogljivosti lokalnih gasilcev na območju požara in vodenje na terenu ob požaru v naravnem okolju,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

<i>D – 803 Načrt delovanja Gasilske zveze Slovenije ob velikem požaru v naravnem okolju</i>
--

7.1.5 Ministrstvo za notranje zadeve

Ministrstvo:

- izvaja upravne naloge na področju upravnih notranjih zadev povezane z registracijo prebivalstva, matičnimi zadevami, javnimi listinami, upravnimi zadevami prometa ter zbiranja in združevanja,
- nadzoruje in ureja zadeve v zvezi z orožjem ter prevozi eksplozivnih snovi na območju, ki ga je zajel požar,
- analizira, nadzira in ocenjuje učinkovitost in primernost metod dela policije in služb MNZ,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Policija:

- varuje ljudi in premoženje ter vzdržuje javni red na območju, ki ga je zajel požar,
- zavaruje ogroženo območje,
- zagotavlja javni red in varnost na območju, ki ga je zajel požar,

- *preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške, odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj in prekrškov, druge iskane osebe ter jih izroča pristojnim organom,*
- *nadzira in ureja promet v skladu s stanjem prometne infrastrukture in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,*
- *varuje državno mejo in izvaja mejni nadzor ter policijske naloge v zvezi s tujci v skladu z razmerami na območju, ki ga je zajel požar,*
- *z letalsko enoto policije sodeluje pri opravljanju oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog, pomembnih za zaščito, reševanje in pomoč ob požaru v naravnem okolju,*
- *komunicira z drugimi organizacijskimi enotami ministrstva ter drugimi državnimi organi, zlasti še s centri za obveščanje,*
- *sodeluje s policijami drugih držav,*
- *opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.*

Inšpektorat RS za notranje zadeve:

- *na območju, ki ga je zajel požar in napovedi širjenja požara preverja stopnjo ogroženosti posameznih objektov, stanje prometa, skladiščenja in opravljanja dejavnosti z orožjem, strelivom ter eksplozivi,*
- *na ogroženem območju preverja izvajanje nalog varovanja oseb in premoženja podjetij za zasebno varovanje,*
- *opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.*

D - 15 Načrt dejavnosti MNZ

7.1.6 Ministrstvo za zdravje:

- *organizira bolnišnično oskrbo poškodovanih v požaru,*
- *opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.*

D - 16 Načrt dejavnosti MZ

7.1.7 Ministrstvo za promet:

- *vzpostavlja prometni režim v cestnem, železniškem prometu glede na razmere ter prednosti,*
- *obvešča javnost in prednostne uporabnike prometnih sredstev o zaporah, omejitvah in drugih spremembah v cestnem in železniškem prometu,*
- *opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.*

D - 17 Načrt dejavnosti MZP

7.1.8 Ministrstvo za zunanje zadeve:

- obvešča diplomatska predstavništva drugih držav v Sloveniji, diplomatska predstavništva Slovenije v tujini ter mednarodne organizacije o velikem požaru v naravnem okolju, njegovih posledicah ter potrebni pomoči,
- vzpostavi stike z vlado države, katere državljani so na območju, ki ga je zajel požar v naravnem okolju oziroma so žrtve požara,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D - 18 Načrt dejavnosti MZZ**7.1.9 Ministrstvo za finance:**

- določi prednosti pri uporabi sredstev proračuna RS,
- pripravi predloge ukrepov za zagotovitev oziroma prerazporeditev možnega obsega finančnih sredstev za odpravo posledic nesreče,
- izdelava oceno možnosti dodelitve dodatnih namenskih finančnih sredstev iz proračuna Republike Slovenije prizadetim občinam in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D - 19 Načrt dejavnosti MF**7.1.10 Ministrstvo za gospodarstvo****D - 42 Načrt dejavnosti MG****7.1.11 Ministrstvo za okolje in prostor – ARSO:**

- sodeluje pri pripravi načrtov oskrbe z vodo in uporabi vode za gašenje,
- sodeluje pri izdelavi požarnih presek, požarnih poti in podobno,
- spremlja in posreduje vremenske podatke in napovedi,
- sodeluje pri ugotavljanju in razglašanju velike oziroma zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D - 22 Načrt dejavnosti ARSO**7.1.12 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in ZGS:**

- izvaja ukrepe varstva pred požarom kot sestavni del javne gozdarske službe v vseh gozdovih, ki jo izvaja ZGS,
- zagotavlja izvedbo ukrepov za varstvo gozdov, ter ukrepov za omilitev požarov v naravnem okolju (izdelavi presek, požarnih poti, posek drevja za preprečitev širjenja požara)
- izdeluje in izvaja načrte požarnega varstva za gozdove,
- obdeluje podatke in pripravlja informacije o stanju in razvoju gozdov,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D - 24 **Načrt dejavnosti MKGP**

D - 41 **Načrt dejavnosti ZGS**

7.1.13 Ministrstvo za kulturo:

- zagotavlja podatke o kulturni dediščini na požarno ogroženem območju,
- zagotavlja izdelavo ocen ogroženosti kulturne dediščine na požarno ogroženem območju ter pripravo in izvedbo ukrepov za zaščito kulturne dediščine na območju, ki ga je zajel požar v naravnem okolju,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D - 25 **Načrt dejavnosti MK**

7.1.14 Urad Vlade RS za komuniciranje:

- organizira in vodi novinarske konferenc, ki jih skliče poveljnik CZ RS,
- pripravlja sporočila za javnost,
- navezuje stike z redakcijami tujih medijev in novinarji, akreditiranimi v Sloveniji, ter skrbi, da imajo na razpolago informativno in drugo gradivo in da so jim dostopni informacijski viri,
- spremlja poročanje domačih in tujih medijev ter pripravlja izbor prispevkov, objavljenih v domačih in tujih medijih (t.i. klipinge),
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D - 29 **Načrt dejavnosti UKOM**

7.2 Operativno vodenje

Vodenje intervencije ob požaru v naravnem okolju opravljajo poveljniki oziroma vodje gasilskih enot.

Najprej prevzame vodenje intervencije vodja gasilske enote, ki prva prispe na kraj požara. Ko je vključeno v intervencijo več gasilskih društev prevzame vodenje poveljnik občinskega poveljstva. Le ta strokovno sodeluje s poveljnikom CZ občine. Poveljnik gasilske zveze pa lahko prevzame vodenje intervencije, ko pri gašenju požara sodelujejo gasilske enote ali druge reševalne enote iz sosednjih občin.

Za vodenje in usklajevanje intervencije ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju se aktivira eno od dveh operativnih poveljstev za pomoč vodji intervencije. Objekte, v katerih deluje operativno vodstvo intervencije, določijo občine v svojih načrtih zaščite in reševanja ob požaru v naravnem okolju.

Gasilski poveljnik regije spremlja stanje, sodeluje in usmerja vodenje intervencije ob velikem požaru v naravnem okolju na območju regije. Sodeluje s poveljnikom CZ regije predvsem koordinira pomoč regijskih enot CZ ter drugih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč pri gašenju (predvsem enot NUS). Regijski poveljnik CZ zagotavlja, v sodelovanju z občinskimi poveljniki CZ, logistično podporo gasilskim enotam (hrana, voda, gorivo, nastanitev in podobno).

Poveljnik GZS ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju vodi operativno poveljstvo. Kot član Štaba CZ RS nudi strokovno pomoč poveljniku CZ RS.

Poveljnik CZ RS koordinira aktivnosti, ko se aktivirajo državne sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč in, ko so v intervencijo vključene gasilske in druge enote iz več regij. Za pomoč pri spremljanju stanja na prizadetem območju poveljnik CZ RS lahko skliče Štab CZ RS v popolni ali operativni sestavi.

Intervencija se vodi s pomočjo uporabe karte 1:25 000, razen v obmejnem območju z Italijo, kjer je dogovorjena uporaba topografskega priročnika skupaj s Furlanijo – Julijsko krajino.

D - 30	<i>Načrt URSZR za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ RS in Štaba CZ RS</i>
---------------	--

7.3 Organizacija zvez

Pri neposrednem vodenju gašenja velikega in zelo velikega požara v naravnem okolju in drugih akcij zaščite, reševanja in pomoči se

uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE, ZA-RE - PLUS) ter sistem osebne klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah. Telekomunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojnih povezanih omrežjih v skladu z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in zakonom o telekomunikacijah. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- telefaksu,
- elektronski pošti,
- radijskih zvezah v sistemu zaščite in reševanja (ZA-RE, ZA-RE - PLUS),
- intranetu ZIR in
- internetu.

Po potrebi se zagotovi namestitev mobilnih repetitorjev in centrov zvez.

P - 22 Imenik uporabnikov telefonskih zvez, radijskih postaj, pozivnikov ter elektronske pošte na področju zaščite in reševanja v ogroženih regijah

D - 31 Načrt zagotavljanja zvez

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Ukrepi zaščite in reševanja

8.1.1 Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se začnejo izvajati takoj, ko je razglašena požarna ogroženost naravnega okolja. Upravljalci gozdov in drugih zemljišč ter lokalne skupnosti izvajajo naslednje ukrepe:

- *čiščenje požarnovarnostnih pasov in gradnja požarnih zidov ob železniških progah,*
- *graditev in vzdrževanje protipožarnih presekov, vodnih jarkov in drugih tehničnih objektov,*
- *vzdrževanje požarno varnostnih pasov med objekti in gozdom,*
- *urejanje vodnih zajetij,*
- *organiziranje požarne straže.*

Ko požar v naravnem okolju zajamejo oziroma ogrožajo območje, kjer potekajo daljnovodi, operativci v ReCO v sodelovanju s CORS zagotovi, da distributer električne energije izklopi elektriko, preden pričnejo gasilci z gašenjem požara. ELES

Ob požaru v naravnem okolju naloge zapore cest in zagotovitev obvozov izvedejo cestna podjetja oziroma službe. Policija zavaruje cestne vhode in izhode na območju požara v naravnem okolju.

D - 804 Načrt izklapljanja daljnovodov na zahodnem delu Slovenije ob velikem požaru v naravnem okolju

8.1.2 Evakuacija

Ob velikem in zelo velikem požaru v naravnem okolju se evakuacija izvaja, če so zaradi požara ogrožena življenja in materialne dobrine.

Evakuacijo odredi župan ogrožene občine, v nujnih primerih pa vodja intervencije ali pristojni poveljnik CZ.

Evakuacija se izvede preden se ogenj približa naseljem. Če je dovolj časa, se poleg ljudi evakuirajo tudi živali in materialne dobrine.

Evakuacija se izvede v skladu z načrtom evakuacije, ki ga izdelajo občine, če iz ocene ogroženosti izhaja, da so zaradi požara v naravnem okolju ogrožena naselja ali posamezni objekti. Z načrti evakuacije ob požaru v naravnem okolju morajo biti vnaprej seznanjeni ogroženi prebivalci, ter pristojne policijske uprave oziroma policijske postaje, ki bodo sodelovale pri izvedbi evakuacije.

8.1.3 Zaščita kulturne dediščine

Kulturna dediščina se identificira na osnovi predhodno posredovanih podatkov o kulturni dediščini iz registra dediščine. Posamezni objekti nepremičnine kulturne dediščine, ki so razglašeni za spomenik, so označeni z mednarodnim razpoznavnim znakom varstva kulturnih dobrin.

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov požarov v naravnem okolju na kulturno dediščino. Izvajajo jih strokovnjaki s področja kulturne dediščine, strokovne službe za varstvo kulturne dediščine, po potrebi pa sodelujejo tudi enote CZ in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč.

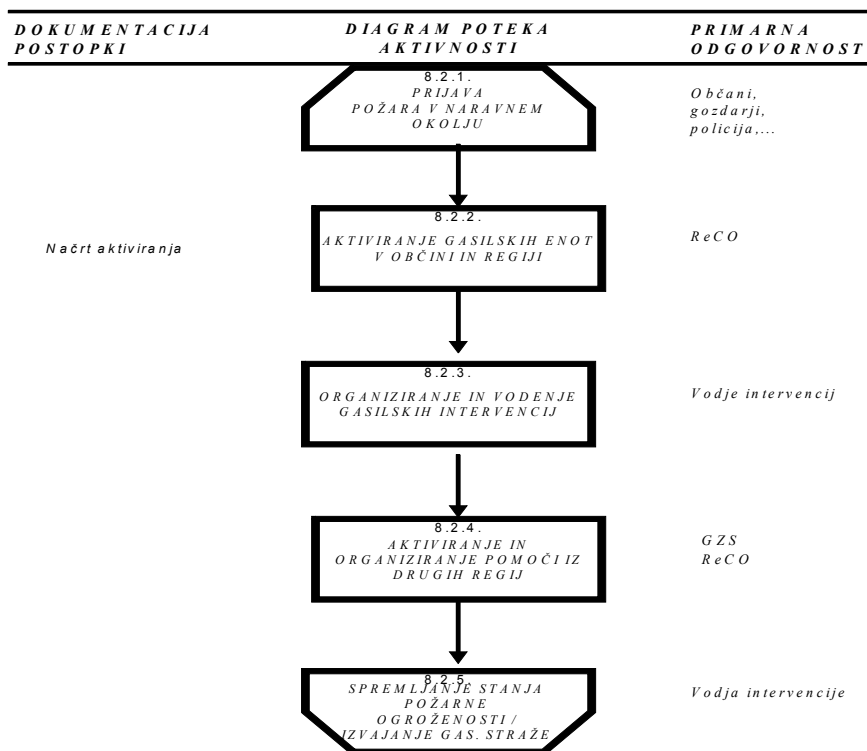
Pregled in ukrepe za varstvo kulturne dediščine morajo vsebovati vsi načrti zaščite in reševanja ob požaru v naravnem okolju. Pomembna je zaščita oziroma po potrebi premestitev premične kulturne dediščine.

P – 28 Seznam članov strokovnih komisij za varstvo kulturne dediščine

P – 803 Pregled kulturne dediščine na območju velikega požara v naravnem okolju

8. 2 Naloge zaščite in reševanja

8.2.1 Gašenje in reševanje

Naloge gašenja in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju izvajajo gasilske enote.

Gasilske enote izvajajo:

- naloge gašenja in reševanja:
- gašenje požarov in reševanje ob požaru in eksplozijah,
- požarno stražo,
- gasilsko stražo,
- preventivne naloge varstva pred požarom.

Gasilska straža pa se izvaja po požaru, ko gasilci varujejo pogorišče pred ponovnim vžigom.

8.2.2 Nujna medicinska pomoč

V okviru nujne medicinske pomoči se ob velikem požaru v naravnem okolju izvajajo:

- nujna pomoč, ki jo daje zdravstveno osebje na terenu ali v zdravstvenih domovih,

- *nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialistične bolnišnice.*

*Nujno medicinsko pomoč, za morebitne poškodbe (opekline, zadušitve, druge poškodbe) gasilcev, ki jih lahko dobijo pri gašenju velikega in zelo velikega požara v naravnem okolju, zagotavlja intervencijska ekipa iz najbližjega zdravstvenega doma **neposredno na območju, ki ga je zajel požar.***

Manjše poškodbe si prebivalci oskrbijo v okviru osebne in vzajemne zaščite.

P – 29 Pregled zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj po regijah
P – 30 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic po regijah
P – 31 Pregled reševalnih vozil v regijah

D – 33 Navodilo o delu zdravstva ob naravnih in drugih nesrečah

8.2.3 Varstvo pred neeksplodiranimi ubojnimi sredstvi

Ob gašenju požara v naravnem okolju na območju zahodne Slovenije lahko gasilci naletijo na NUS. Vodja intervencije mora pred začetkom gašenja požara iz karte o možnih nahajališčih NUS ugotoviti ali je območje požara kontaminirano z NUS. Vodja intervencije uskladi način gašenja požara s pristojnim strokovnjakom za NUS (regijski poveljnik enote).

P – 804 Regijske karte s pregledom možnih nahajališč neeksplodiranih ubojnih sredstev v Zahodni Sloveniji

D – 806 Navodilo gasilcem za gašenje na območju NUS

10. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite skrbijo občine. V svojih načrtih predvidijo zaščitne in preventivne ukrepe ob požaru v naravnem okolju.

Občine in pristojne inšpekcijske službe zagotovijo, da se v obdobjih, ko je za posamezno območje v naravnem okolju razglašena velika ali zelo velike požarna ogroženost na tem območju prepovedano:

- kuriti, sežigati ali uporabljati odprti ogenj,*
- puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar.*

Pripravijo tudi napotke in ukrepe ki jih morajo izvesti ogroženi prebivalci za zavarovanje svojih življenj in imetja. Le ta naj vsebujejo napotke kaj storiti pred požarom (čiščenje okolice hiše, kako se pripraviti na evakuacijo, kaj vzeti s seboj...), med požarom in po požaru. Z njimi seznanijo prebivalstvo.

<i>D – 38</i>	<i>Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči</i>
<i>D – 39</i>	<i>Navodilo za vzdrževanje in razdelitev načrta zaščite in reševanja</i>
<i>D – 40</i>	<i>Program usposabljanja, urjenja in vaj</i>

10. RAZLAGA OKRAJŠAV

ARSO	<i>Agencija Republike Slovenije za okolje</i>
CORS	<i>Center za obveščanje Republike Slovenije</i>
CZ	<i>Civilna zaščita</i>
EU-MIC	<i>Evropska unija – Monitoring and Information Centre</i>
GRS	<i>Gorska reševalna služba</i>
GZS	<i>Gasilska zveza Slovenije</i>
MF	<i>Ministrstvo za finance</i>
MG	<i>Ministrstvo za gospodarstvo</i>
MKGP	<i>Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano</i>
MK	<i>Ministrstvo za kulturo</i>
MOP	<i>Ministrstvo za okolje in prostor</i>
MNZ	<i>Ministrstvo za notranje zadeve</i>
MZ	<i>Ministrstvo za zdravje</i>
MZP	<i>Ministrstvo za promet</i>
MZZ	<i>Ministrstvo za zunanje zadeve</i>
NUS	<i>Neeksplozirana ubojna sredstva</i>
OKC-GPU	<i>Operativno-komunikacijski Center – Generalna policijska uprava</i>
POVC	<i>Poveljniški center</i>
ReCO	<i>regijski center za obveščanje</i>
RKB	<i>radiološka, kemična in biološka zaščita</i>
SV	<i>Slovenska vojska</i>
ŠCZ	<i>Štab CZ</i>
URSZR	<i>Uprava RS za zaščito in reševanje</i>
UKOM	<i>Urad Vlade RS za komuniciranje</i>
ZA – RE	<i>radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja</i>
ZGS	<i>Zavod za gozdove Slovenije</i>

11. PRILOGE IN DODATKI

11.1 Skupne priloge

<i>P - 1 Podatki o poveljniku CZ RS, namestniku poveljnika CZ RS in članih Štaba CZ RS</i>	17
<i>P - 2 Podatki o poveljnikih, namestnikih poveljnikov in članih štabov CZ regij</i>	17
<i>P - 3 Organizacija državne enote za hitre intervencije</i>	18
<i>P - 5 Pregled regijskih tehnično-reševalnih enot CZ</i>	18
<i>P - 7 Pregled poklicnih in prostovoljnih gasilskih enot po ogroženih regijah</i>	18
<i>P - 8 Pregled gasilskih enot širšega pomena</i>	18
<i>P - 10 Pregled potrebne zaščitne in reševalne opreme ter orodja</i>	18
<i>P - 11 Pregled materialnih sredstev zaščito, reševanje in pomoč iz državnih rezerv (varstvo pred požarom)</i>	18
<i>P - 12 Seznam oseb, ki se jih obvešča ob nesreči</i>	23
<i>P - 13 Telefonska številka, na kateri lahko državljani dobijo informacije o nesreči</i>	23
<i>P - 14 Seznam prejemnikov informativnega biltena URSZR</i>	23
<i>P - 16 Seznam osrednjih in lokalnih medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvajanju zaščitnih ukrepov</i>	23
<i>P - 17 Seznam kontaktnih organov drugih držav in mednarodnih organizacij, seznam kontaktnih organov v obmejnih območjih</i>	23
<i>P - 19 Seznam predvidenih potreb po mednarodni pomoči</i>	28
<i>P - 20 Seznam regijskih logističnih centrov, predvidenih za sprejem mednarodne pomoči, v ogroženih regijah</i>	28
<i>P - 22 Imenik uporabnikov telefonskih zvez, radijskih postaj, pozivnikov ter elektronske pošte na področju zaščite in reševanja v ogroženih regijah</i>	37
<i>P - 28 Seznam članov strokovnih komisij za varstvo kulturne dediščine</i>	39
<i>P - 29 Pregled zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj po regijah</i>	41
<i>P - 30 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic po regijah</i>	41
<i>P - 31 Pregled reševalnih vozil v regijah</i>	41

11.2 Posebne priloge

<i>P - 800 Pregled enot za NUS</i>	18
<i>P - 801 Seznam potrebne opreme po občinskih poveljstvih in poveljstvih gasilskih zvez za gašenje požarov v naravnem okolju</i>	28
<i>P - 803 Pregled kulturne dediščine na območju velikega požara v naravnem okolju</i>	39

<i>P – 804 Regijske karte s pregledom možnih nahajališč neeksplodiranih ubojnih sredstev v Zahodni Sloveniji</i>	41
--	----

11.3 Skupni dodatki

<i>D - 1 Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta</i>	19
<i>D - 2 Načrt delovanja CORS</i>	21
<i>D - 5 Obrazci za obveščanje drugih držav in mednarodnih organizacij</i>	23
<i>D - 6 Načrt delovanja enote za hitre intervencije</i>	27
<i>D - 7 Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč</i>	27
<i>D - 9 Vzorec prošnje za mednarodno pomoč (Obrazec št. 1/ Priloge 2 Protokola)</i>	29
<i>D - 12 Postopki za sprejem mednarodne pomoči</i>	29
<i>D - 13 Načrt dejavnosti URSZR</i>	31
<i>D - 14 Načrt dejavnosti Slovenske vojske</i>	31
<i>D - 15 Načrt dejavnosti MNZ</i>	33
<i>D - 16 Načrt dejavnosti MZ</i>	33
<i>D - 17 Načrt dejavnosti MZP</i>	33
<i>D - 18 Načrt dejavnosti MZZ</i>	34
<i>D - 19 Načrt dejavnosti MF</i>	34
<i>D - 42 Načrt dejavnosti MG</i>	34
<i>D - 22 Načrt dejavnosti ARSO</i>	34
<i>D - 24 Načrt dejavnosti MKGP</i>	35
<i>D - 41 Načrt dejavnosti ZGS</i>	35
<i>D - 25 Načrt dejavnosti MK</i>	35
<i>D - 29 Načrt dejavnosti UKOM</i>	35
<i>D - 30 Načrt URSZR za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ RS in Štaba CZ RS</i>	36
<i>D - 31 Načrt zagotavljanja zvez</i>	37
<i>D - 33 Navodilo o delu zdravstva ob naravnih in drugih nesrečah</i>	41
<i>D - 38 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči</i>	42
<i>D - 39 Navodilo za vzdrževanje in razdelitev načrta zaščite in reševanja</i>	42
<i>D - 40 Program usposabljanja, urjenja in vaj</i>	42

11.4 Posebni dodatki

<i>D - 800 Karta potencialne požarne ogroženosti gozdov v Sloveniji</i>	6
<i>D - 805 Vzorec sklepa o aktiviranju Državnega načrta ob velikem požaru v naravnem okolju</i>	16
<i>P - 805 Pregled sil po gasilskih regijah in zvezah, ki so predvidene za pomoč pri gašenju požara v naravnem okolju na Krasu</i>	18

<i>D – 801 Karta con za letalske opazovalne prelete, v času povečane požarne ogroženosti</i>	20
<i>D – 802 Protokol o čezmejnem sodelovanju med Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje Ministrstva za obrambo Republike Slovenije in Civilno zaščito Avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine Republike Italije pri napovedovanju, preprečevanju in vzajemni pomoči v primeru naravnih in drugih nesreč</i>	29
<i>D – 803 Načrt delovanja Gasilske zveze Slovenije ob velikem požaru v naravnem okolju</i>	32
<i>D - 804 Načrt izklapljanja daljnovodov na zahodnem delu Slovenije ob velikem požaru v naravnem okolju</i>	38
<i>D – 806 Navodilo gasilcem za gašenje na območju NUS</i>	41